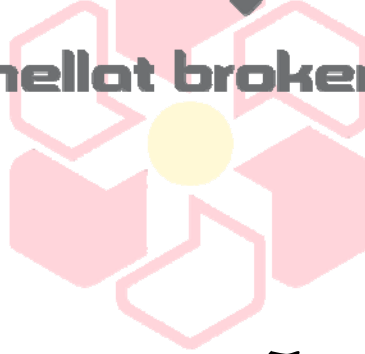

کارگزاری بانک ملت

bank mellat brokerage co.

آموزش

کارگزاری بانک ملت

bank mellat brokerage co.

مقدماتی

بورس اوراق بهادار

کد بورسی :

بر اساس اطلاعات پایه ای شخص ، کد بورسی (سهامداری) که شامل سه حرف اول فامیلی و پنج عدد می باشد برای انجام معاملات بورسی از طرف کارگزاری بعد از ۲ روز پس از عضویت در کارگزاری در اختیار فرد قرار داده می شود.

آستانه حجم سفارش:

حداقل و حداکثر تعداد ورقه بهاداری است که می توان در قالب یک سفارش، وارد سامانه معاملاتی شود.

آستانه قیمت سفارش (قیمت مجاز):

حداقل و حداکثر قیمتی است که می تواند در یک روز معاملاتی وارد سامانه معاملاتی شود.

دامنه نوسان قیمت (بازه روز):

پایین ترین تا بالاترین قیمتی است که در آن دامنه، قیمت می تواند نوسان داشته باشد.

قیمت پایانی:

میانگین موزون قیمت هر ورقه بهادار در پایان هر جلسه رسمی معاملاتی که توسط شرکت بورس محاسبه و اعلام می شود.

حجم مبنا:

تعداد اوراق بهادار از یک نوع که هر روز باید مورد دادوستد قرار گیرد تا کل درصد تغییر آن روز، در تعیین قیمت روز بعد ملاک باشد. تعیین قیمت پایانی سهام به اندازه حجم مبنا بستگی دارد. حجم مبنا در فرابورس ۱ می باشد.

شاخص:

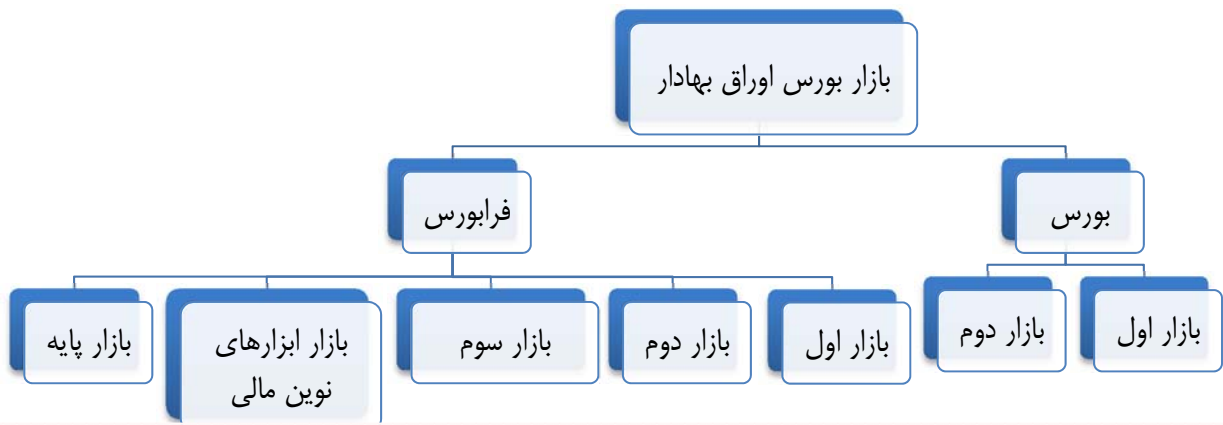
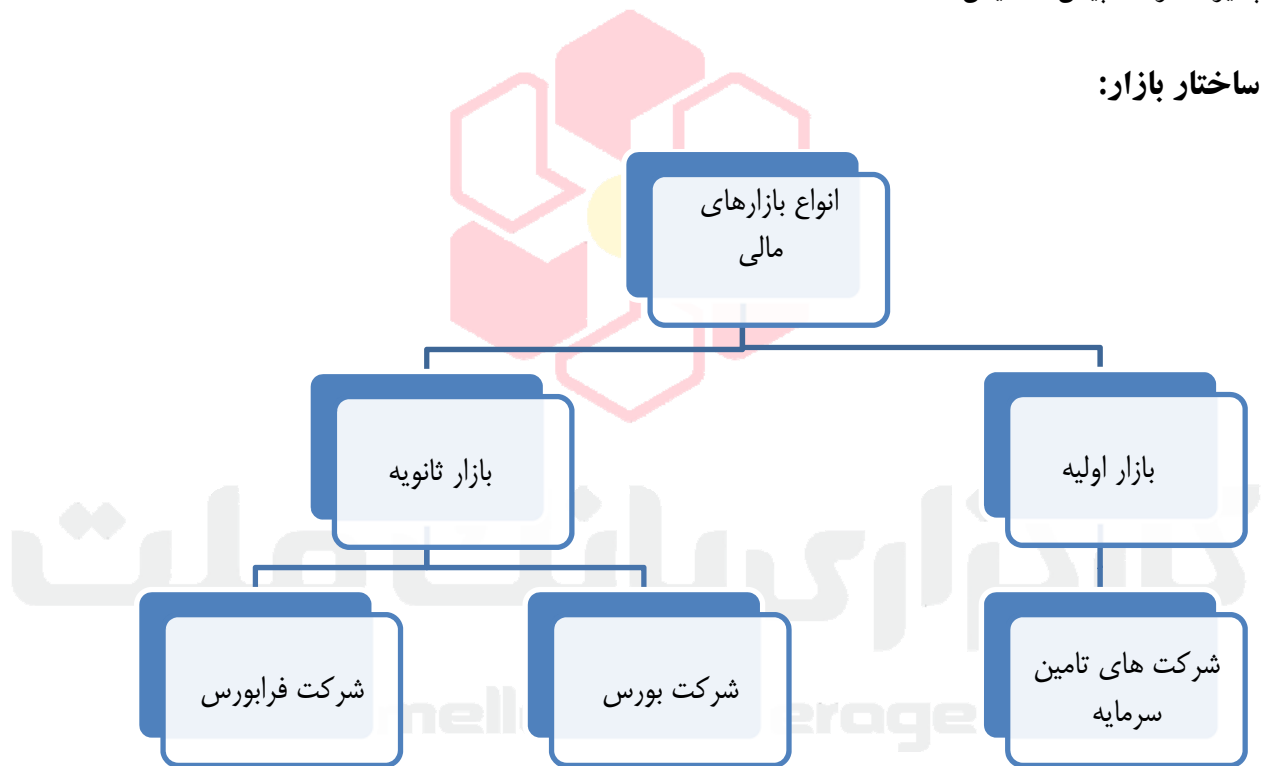
نماگری است که تغییرات قیمت یا بازده مجموعه‌ای از اوراق بهادار را طی دوره زمانی مشخص نشان می‌دهد. در واقع نشان دهنده مقدار تغییرات کل بازار بورس می باشد.

سامانه معاملات آنلاین:

انجام معاملات بورس اوراق بهادار از ساعت ۹ صبح الی ۱۲:۳۰ توسط خود کاربر

(۳۰ دقیقه قبل از شروع معاملات امکان ورود، تغییر یا حذف سفارش وجود دارد اما معامله ای انجام نمی پذیرد. (مرحله پیش گشایش))

ساختار بازار:

در بازار اولیه اوراق بهادار شرکت، برای اولین بار صادر شده و در معرض مبادله قرار می گیرد.

بازار ثانویه شامل خرید و فروش سهام و اوراقی است که قبلاً انتشار یافته است.

تفاوت های سهام بورسی و فرابورسی:

حجم مبنا در فرابورس ۱ می باشد ولی در بورس از فرمول ($0,0008 \times$ تعداد سهام شرکت) بدست می آید.

میزان دامنه نوسان قیمت در حق تقدم فرابورس $\pm 5\%$ ولی در حق تقدم بورس $\pm 10\%$ میباشد..

انجام سفارشات آنلاین در بازارهای بورسی و بازار اول و دوم فرابورس و ابزارهای نوین مالی (اوراق مشارکت، انواع صکوک و...) و پایه قابل معامله می باشد، ولی در بازارهای سوم (معاملات بلوکی و عمده) غیر قابل معامله می باشد.

EPS: earning per share

یا سود هر سهم است که هرگاه کل سود پس از کسر مالیات را به تعداد سهام تقسیم نماییم، سود هر سهم بدست می آید.

bank mellat brokerage co.

DPS:

هر شرکت سود خالص هر سهم را در پایان سال مالی اعلام می کند. اعلام سود به معنای پرداخت آن نیست. به عبارت دیگر شرکت می تواند سود کسب شده را صرف موارد دیگر نماید. تعیین این مساله به پیشنهاد هیئت مدیره و با تصویب مجمع عمومی شرکت است. معمولاً شرکت های تازه تاسیس که در حال رشد هستند سود پرداخت نکرده و سود را صرف طرح های خود می کنند. در صورت پرداخت سود، سهام دار به میزان سهم خود سود دریافت خواهد کرد. البته بین اعلام پرداخت سود و پرداخت آن فاصله ای وجود دارد که بسته به شرکت فرق می کند (البته محدوده ی قانونی برای آن وجود دارد). برای این که سهام دار مشمول سود شود باید در زمان مجمع

صاحب سهم باشد. به عبارت دیگر اگر شما سهام خود را یک سال نگه داشته و روز قبل از مجمع بفروشید، هیچ سودی به شما تعلق نخواهد گرفت. معمولاً با پرداخت سود نقدی، قیمت سهام شرکت به اندازه سود پرداخت شده افت می کند.

نماد های باز و متوقف:

پس از آنکه شرکتهای سهامی عام در بازار بورس پذیرفته شدند، نماد معاملاتی آنها در تابلو بورس یا فرابورس باز می شود. پس از باز شدن نماد معاملاتی خرید و فروش سهام به طور مرتب و روزانه انجام می شود.

حال اگر مدیران شرکت بخواهند هرگونه تغییری در اصول اساسی ایجاد کنند باید نماد معاملاتی شرکت در تابلوی بورس یا فرابورس بسته شود و امکان داد و ستد سهام متوقف شود. این تغییر می تواند شامل تعدیل EPS، تغییر محل شرکت، افزایش سرمایه، ابهام در ارائه اطلاعات، انتخاب اعضای هیات مدیره، تصویب صورتهای مالی یا هر تغییر دیگری باشد.

افزایش سرمایه :

شرکت های بورسی می توانند به منظور توسعه فعالیت های خود افزایش سرمایه دهند. معمولاً پس از پیشنهاد هیات مدیره و ارائه طرح توجیهی افزایش سرمایه و مشخص نمودن روش و محلی که مبلغ حاصل از افزایش سرمایه قرار است در آنجا سرمایه گذاری شود، این افزایش به میزان مشخص (مثلاً ۱۰۰٪) به تصویب مجمع می رسد.

برخی از اوراق بهادار بازار سرمایه:

۱. سهام عادی:

سرمایه هر شرکت سهامی، به قسمتهایی مساوی تقسیم می شود که به هریک از این قسمتها، یک سهم گفته می شود. معمولاً قیمت اسمی سهام در ایران ۱۰۰۰ ریال است. هر فرد پس از خرید سهام، مالک جزئی از دارایی شرکت می شود. مالکیت شرکت به معنی مالکیت بر اموال و دارایی های آن نیست. تنها در صورتی که شرکت سهامی منحل شود به میزان سهم خود در دارایی های شرکت سهم خواهید داشت.

۲. اوراق ناشی از افزایش سرمایه:

۲,۱. حق تقدم (افزایش سرمایه از محل آورده)

یکی از روش های افزایش سرمایه که به آن افزایش سرمایه از محل آورده نقدی گفته می شود، با انتشار حق تقدم انجام می گیرد. در این روش شرکت به میزان درصد افزایش سرمایه، گواهینامه حق تقدم منتشر می کند و آن ها را به سهامداران خود می دهد.

به عنوان مثال فرض کنید شرکتی دارای ۱۰۰۰ سهم است و ۵۰ درصد افزایش سرمایه دهد. در این حالت هر کسی به تعداد نصف سهام خود حق تقدم دریافت می کند. یعنی کسی که ۲۰ سهم داشته، ۱۰ گواهی حق تقدم دریافت می کند.

حال سرمایه گذار با سه انتخاب روبروست: یا در مهلت مقرر (۲ ماه) به ازای هر حق تقدم مبلغ ۱۰۰۰ ریال (مبلغ اسمی) به حساب شرکت واریز کرده و در افزایش سرمایه، شرکت می کند. پس از گذشتن مدتی، حق تقدم سهامدار فوق به سهام عادی تبدیل می شود و به تعداد سهام سهامدار اضافه می شود.

در حالت دوم، سهامدار می تواند در زمان مشخص شده، گواهی حق تقدم خود را مانند سهام عادی در بازار به فروش برساند. در این صورت وی مبلغ فروش را دریافت می کند و دیگر در افزایش سرمایه، شرکت نخواهد داشت و حق تقدم به خریدار منتقل می شود.

در حالت سوم، سهام دار هیچ کاری انجام نداده و خود شرکت پس از پایان مهلت قانونی می تواند حق تقدم را به فرد دیگری فروخته و پس از کسر مبلغ مجاز، مانده فروش به صورت مطالبات حال نشده در حساب شرکت باقی می ماند تا شخص اقدام به دریافت مبلغ نماید.

۲,۲. سهام جایزه (افزایش سرمایه از محل سود انباشته)

روش دیگر برای افزایش سرمایه، انتشار سهام جایزه است. در این روش شرکت اندوخته نقدی خود را که طی سال های گذشته به دست آورده به سرمایه تبدیل می کند و به تعداد سهام سهامدار اضافه می کند، در نتیجه سهامداران نباید مبلغی پرداخت کنند. این روش را افزایش سرمایه از محل مطالبات نیز می گویند. سهام منتشر شده در این حالت سهام جایزه نام دارد.

۳. اوراق صکوک :

روشی برای تامین مالی پروژه های شرکت است. شرکت پس از تدوین برنامه و اخذ مجوزهای لازم می تواند اقدام به انتشار و فروش اوراق نماید. اوراق مشارکت دارای نرخ سود اسمی ثابت هستند که در مواعدهای مشخص به خریداران پرداخت می شود. اوراق مشارکت دارای تاریخ سررسید نیز هستند که در آن تاریخ، مبلغ اولیه اوراق مشارکت (مبلغ اسمی مندرج بر روی اوراق مشارکت) به مالک اوراق پرداخت می شود. برخی اوراق نیز سود ثابت ندارند و به کسر از مبلغ اسمی می توانند بخرید و در سررسید قیمت مبلغ اسمی به مالک پرداخت می گردد.

۴. اوراق تسهیلات مسکن:

کارکرد این برگه های امتیاز تسهیلات مسکن علاوه بر دارا بودن ارزش زایی و قابلیت معامله و واگذاری به غیر، این است که هر شخص با خرید تعداد برگه مشخص از این اوراق می تواند نسبت به اخذ تسهیلات خرید از بانک مسکن اقدام کند. تسهیلاتی که در قالب وام خرید مسکن قابل اخذ است.

هریک عدد از اوراق، امکان اخذ ۵۰۰ هزار تومان تسهیلات را برای خرید فراهم می کند.

عمر این اوراق ۲ ساله است و به طور نمونه در نماد تسه ۹۷۰۱ (فروردین ۹۷) تا تسه ۹۹۰۱ امکان معامله دارد.

گروه معاملاتی :

وضعیتی است که در آن یک نماد معاملاتی به رغم برخورداری از صف سفارش خرید یا فروش (حداقل معادل یک برابر حجم مبنا برای شرکت هایی با ۳ میلیارد سهم و بیشتر و دو برابر حجم مبنا برای سایر شرکت ها) به علت عدم تقارن قیمت های درخواست خرید و فروش ، حداقل به مدت ۵ جلسه معاملاتی متوالی مورد معامله قرار نگیرد یا متوسط معاملات روزانه آن روز در این دوره (به استثنای معاملات در بازار معاملات عمده) کمتر از ۵ درصد حجم مبنا باشد.

یا اینکه کلیه معاملات یک نماد معاملاتی در ۵ جلسه معاملاتی متوالی در سقف یا کف دامنه نوسان روزانه قیمت باشد.

www.tsetmc.com :

شرکت مدیریت فناوری بورس تهران زیر نظر سازمان بورس و اوراق بهادار مشغول ارائه خدمات کاربردی به فعالان بازار سرمایه می باشد.

برای مثال با جستجوی نماد تپیکو می توان اطلاعات زیادی در خصوص تغییرات نوسان قیمتی آن ، حجم معاملات انجام شده ، درصد خرید و فروش حقیقی و حقوقی، بازگشایی یا متوقف شدن نمادها و... را متوجه شد.

انواع صندوق:

صندوق سرمایه گذاری مشترک:

صندوق سرمایه گذاری چیزی نیست جز مجموعه ای از سهام، اوراق مشارکت و سایر اوراق بهادار. در واقع می توان آن را به صورت شرکتی در نظر گرفت که در آن افراد مختلف پول های خود را روی هم می گذارند و در سبدي از اوراق بهادار سرمایه گذاری می کنند. در نتیجه، شما به جای سرمایه گذاری در یک سهم یا اوراق خاص در یک صندوق سرمایه گذاری مشترک سرمایه گذاری می کنید. شما بر اساس قوانین و مقررات مرتبط، با پرداخت مبلغی در مجموعه سبد سرمایه گذاری می کنید. همین تنوع در سرمایه گذاری سبب کاهش خطر ریسک آن می شود و سبب افزایش جذابیت صندوق سرمایه گذاری می شود. مدیریت حرفه ای، تنوع (در نتیجه کاهش ریسک)، سادگی (نداشتن نیازی به تحلیل های پیچیده) از مزایای صندوق ها می باشد.

صندوق سرمایه گذاری قابل معامله (ETF):

صندوق سرمایه گذاری قابل معامله در بورس (Exchange Traded Fund) گرچه مانند صندوق های سرمایه گذاری معمولی است ولی مانند یک سهم در بازار سرمایه معامله و قیمت آن بر اساس عرضه و تقاضا مشخص می شود.

صندوق های سرمایه گذاری، با استفاده از ارزش خالص دارایی (NAV) ارزیابی شده و واحدهای آن قیمت گذاری می شوند.

NAV یا ارزش خالص دارایی ها در واقع ارزش مجموعه ی سرمایه گذاری صندوق تقسیم بر تعداد سهام آن است که در پایان هر روز معاملاتی با توجه به تغییرات قیمت سهام، اوراق بهادار و سود های نقدی تعلق گرفته به آن محاسبه می شود.

صندوق سرمایه گذاری به سه روش به سرمایه گذاران خود سود می دهد:

۱. سود ناشی از معاملات سهام یا اوراق مشارکت موجود در سبد سرمایه گذاری

۲. سود نقدی سهام و یا بهره ی پرداخت شده به اوراق مشارکت موجود در سبد سرمایه گذاری
۳. افزایش ارزش سهم سرمایه گذار در صندوق سرمایه گذاری که سرمایه گذار می تواند با فروش سهم خود در صندوق سود کسب کند. معمولاً صندوق ها این امکان را به شما می دهند که به جای دریافت سود نقدی، آن را دوباره در خود صندوق، سرمایه گذاری کنید و بدین ترتیب مالک تعداد بیشتری از واحدهای صندوق شوید.

مزایای معاملات آنلاین :

۱. سرمایه گذار با یکبار مراجعه و ثبت نام، دیگر نیازی به مراجعه یا تماس با کارگزاری جهت انجام فرایند رایج معاملات نخواهد داشت.
۲. نقل و انتقال وجوه بدون نیاز به مراجعه به بانک صورت می گیرد و به صورت لحظه ای انجام می شود و سرمایه گذاران می توانند اطلاعات صورت حساب خود را در لحظه مشاهده نمایند.
۳. سرمایه گذار با استفاده از همراه تریدر آنلاین در هر مکانی قادر به انجام معاملات خواهد بود و به لحاظ جغرافیایی محدودیتی برای انجام معاملات وجود نخواهد داشت.
۴. این سیستم بلافاصله بروزرسانی می شود و در مقایسه با سایت های اطلاع رسانی دیگر بروزتر است.
۵. سرعت انجام معاملات به شدت افزایش یافته و فاصله زمانی تصمیم به خرید یا فروش، تا انجام معامله به چند ثانیه محدود می شود. سرعت ورود درخواست ها تا حد زیادی به سرعت، دقت، حجم کار معامله گر و ... بستگی داشت.
۶. اختلافات احتمالی میان کارگزاری و سرمایه گذار در خصوص زمان و نحوه ورود سفارش حذف می شود.

فرایند عقد قرارداد کاربر معاملات آنلاین :

- ۱) داشتن ۱۸ سال تمام
- ۲) ارائه کپی مدرک تحصیلی (حداقل دیپلم)
- ۳) احراز هویت مشتری توسط پذیرش و دریافت کد بورسی

۴) مطالعه جزوه آمادگی آزمون و قبولی در آزمون

۵) تکمیل و امضای فرم "قرارداد استفاده از خدمات عضو جهت انجام معاملات برخط اوراق بهادار"

۶) ارائه شماره حساب متمرکز بانک ملت و یا سامان در صورت درخواست مشتری برای اتصال حساب بانکی به نرم افزار معاملات (اختیاری)

اوراق بهادار قابل معامله در سیستم معاملات آنلاین:

۱. سهام و حق تقدم (غیر از حق تقدم های استفاده نشده) کلیه شرکت های پذیرفته شده در بورس و بازار اول و دوم و پایه فرابورس ایران
۲. اوراق تسهیلات مسکن
۳. اوراق مشارکت، صکوک و گواهی سپرده بانکی
۴. صندوق های قابل معامله در بورس (ETF)

تغییر کارگزار ناظر:

کارگزار ناظر هر سهم، شرکت کارگزاری می باشد که سهام برای اولین بار از آن کارگزاری خریداری شده باشد و بعضاً در برخی شرایط خاص ناظر سهم خود شرکت سپرده گذاری مرکزی و تسویه وجوه است. مورد اخیر ممکن است در زمان افزایش سرمایه شرکت اتفاق بیافتد و یا هنگام اختصاص سهام ترجیحی از طریق شرکت ها صورت گیرد. هر گونه تغییر در مشخصات شناسنامه ای و اصلاحات توسط شرکت سپرده گذاری مرکزی و تسویه وجوه ممکن است منجر به تغییر ناظر سهام شود.

اگر شخصی قصد فروش سهام خود را دارد که کارگزاری ناظر نمی باشد باید حتماً برگه سهام خود را تحویل کارگزاری مربوطه دهد تا با اعمال تغییر کارگزار ناظر آن، سهم مربوطه پس از یک روز کاری در پرتفوی (سبد سهام) شخص ظاهر گردد.

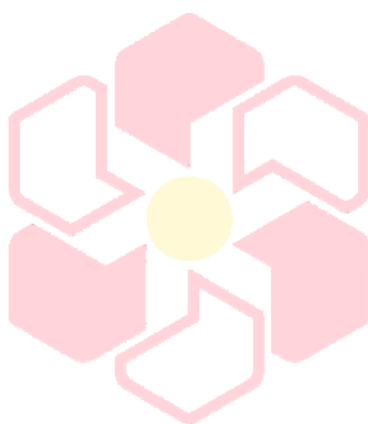
P/E:

نسبت پی بر ای منعکس کننده عقیده بازار درباره یک شرکت است و معمولاً این نسبت برای شرکت های خوب و رو به رشد، بالا است. بطوریکه مقدار بالای این نسبت نشان دهنده خوش بینی و مقدار پایین آن نشان دهنده بدبینی

عموم سرمایه گذاران درباره آینده شرکت است و تا زمانی بالا خواهد بود که عموم سرمایه گذاران باور به توانایی رشد سود یا افزایش قیمت سهام یک شرکت داشته باشند، اما اگر این اطمینان در قابلیت سودآوری شرکت از بین برود، نسبت هم افت خواهد کرد.

نسبت پی بر ای همچنین نشان دهنده سطح ریسک یک سهم است و هر چه بالاتر باشد، ریسک سهم هم بالاتر خواهد بود و در صورت منفی شدن بازار تمایل به فروش سهام با پی بر ای بالا نسبت به سایر سهام افزایش می یابد. هنگامی که شرکت ها دوره رشد خود را پشت سر می گذارند، سود آنها تثبیت و نسبت پی بر ای آنها تعدیل می شود.

اتمام

کارگزاری بانک ملت
bank mellat brokerage co.